

тракти», «Капітал», «Персонал» — далеко не повний перелік газет та журналів, які насичені економічними термінами. І якщо запозичення, які є дублетами до українських слів, що можуть вживатися у будь-якому контексті, не збагачують мови, збіднюють її, інколи навіть псують стиль викладу; то терміни, інтернаціональні слова, які вживаються одночасно у багатьох мовах з одним і тим же значенням, — це важливий чинник прогресу, взаєморозуміння між людьми.

Такі важливі питання мовної культури, як чистота мови, межі вживання в ній запозичень, ступінь засвоєння і поширення цих слів, повинні обов'язково враховуватись при вивченні курсу з української мови.

Українська мова, щоб задовольнити всі потреби суспільства, повинна бути добре організованою, мати нормований словник, загальноживані граматичні форми, усталену вимову й правопис, які є обов'язковими для всіх, хто нею користується.

І. А. Ярошевич, викл.
кафедри української мови та літератури

ШЛЯХИ І МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ БЛИЗЬКОГО ЗАРУБІЖЖЯ

До числа важливих проблем, які викликають певні труднощі у практиці викладання української мови як іноземної, слід віднести проблему пошуку шляхів і методів підвищення ефективності навчального процесу, його активізації у напрямку досконалого її вивчення російськомовними студентами. Передусім викладач повинен сконцентрувати всі свої зусилля на чіткє планування роботи, адже у відносно короткий термін вивчення зазначеної дисципліни студенти повинні оволодіти активним словниковим запасом української мови, засвоїти основні правила вимови й орфографії слів. Граматичні форми, правила сполучуваності та ін., що в сукупності сприятиме виробленню в них навичок культури мови як в усній, так і письмовій формах. Чіткє планування робочої програми, значна частина якої передбачає самостійне опрацювання матеріалу студентами, — один із важливих кроків до успішної співпраці викладача і студентів у цьому напрямку.

Практика викладання української мови як іноземної показує, що більшість студентів з великим бажанням прагнуть оволодіти необхідними знаннями з української мови, але вони постійно потребують своєчасного умілого керівництва своєю роботою з боку викладача. І викладач повинен підтримувати це прагнення студентів, скеровувати їхню роботу, своєчасно здійснювати постійний контроль за її виконанням. Крім того, викладач, який закладає основи лінгвістичних знань з української мови, повинен враховувати той факт, що для російськомовних студентів українська мова хоча в цілому і зрозуміла, однак її вивчення викликає у них значні труднощі, пов'язані передусім із явищем інтерференції, яке в умовах білінгвізму негативно впливає на засвоєння літературних норм на всіх мовних рівнях. З огляду на це у процесі вивчення студентами теоретичного матеріалу відповідно до тематики занять викладач повинен постійно акцентувати увагу студентів на виявленні спільних і відмінних особливостей в українській і російській мовах шляхом порівняльного аналізу мовних явищ, виявляти те самобутнє, специфічне, що характеризує українську мову у порівнянні з російською.

Безперечно, плідна співпраця викладача і студентів значною мірою залежить від загальної ерудиції викладача, його уміння обґрунтувати важливість і необхідність вивчення державної мови України. Усіма доступними засобами викладач покликаний навчити студентів не лише розуміти та відчувати привабливість українського слова, а й навчити любити мову українського народу, шанобливо ставитися до її носіїв. Одним із ефективних засобів досягнення цієї мети є прилучення студентів до вивчення історичного минулого українського народу, його мови, культури, мистецтва, фольклору, етнографії тощо.

З цією метою слід підбирати тексти різножанрового спрямування для аудиторного та самостійного опрацювання відповідно до тематики практичних занять.

Разом із тим майбутній спеціаліст будь-якого фаху вищого економічного навчального закладу свідомо повинен дбати про те, щоб досягти якомога кращих результатів у вивченні української мови у всіх її стильових різновидах, а також оволодіти необхідною термінологічною базою, умінням використовувати терміни відповідно до фахового призначення. Лише за такої умови можна буде говорити про його високий професійний, загальноосвітній, загальноінтелектуальний рівень.